



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně obchodní společnosti **Lázně Velichovky a.s.**, se sídlem Jaromírova 91, Jaroměř, zast. JUDr. Josefem Moravcem, advokátem Advokátní kanceláře Perthen, Perthenová, Švadlena a partneři s.r.o., Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. května 2012, č.j. 12194/MJ/2011-19, **t a k t o :**

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. května 2012, č.j. 12194/MJ/2011-19, se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je p o v i n e n nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 13. 922,-- Kč do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Moravce, advokáta Advokátní kanceláře Perthen, Perthenová, Švadlena a partneři s.r.o., Velké náměstí 135/19, Hradec Králové.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět sporu

Napadeným rozhodnutím žalovaný změnil k odvolání žalobkyně platební výměr Obecního úřadu Velichovky (dále také jen „obecní úřad“) č. 1/2011 ze dne

4. 2. 2011, č. j. 36/2011, na místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, a to tak že vyměřil žalobkyni místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt za poplatková období leden až prosinec 2009 (dále také jen „místní poplatek“) ve výši 777.000,- Kč.

II. Obsah žaloby

Proti rozhodnutí žalovaného, přestože ten významně ponížil částku místního poplatku oproti částce vyměřené shora citovaným platebním výměrem obecního úřadu, podala žalobkyně žalobu, jejíž podstata spočívala ve dvou žalobních námitkách.

První z nich se týká problematiky tzv. komplexních pacientů, tedy fyzických osob, kterým je pobyt v lázních hrazen plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění v rámci komplexní lázeňské péče. Žalobkyni bylo správními orgány vytknuto, že postupovala v rozporu s § 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném pro dané období (dále jen „zákon o místních poplatcích“), protože u těchto pacientů nevybrala lázeňský poplatek. Jedná se povětšinou o pacienty, kteří u žalobkyně pobývali v daném období po operaci náhrad velkých kloubů – tzv. totální endoprotéze (TEP).

Žalobkyně připomněla, že daným problémem se soudy ve správním soudnictví v jejím případě již v minulosti zabývaly, případ se týkal pouze jiného poplatkového období. Ve věci nejprve rozhodl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 17. 2. 2009, č.j. 30 Ca 88/2008-46, který jím sice zrušil rozhodnutí správních orgánů, ale vyslovil názor, že pobyt komplexních pacientů není pobytem za úplatu ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích. Kasační stížnost žalovaného Nejvyšší správní soud zamítl, ovšem ohledně dané problematiky vyslovil názor opačný, tedy že pobytem za úplatu ve smyslu citovaného zákonného ustanovení je i pobyt fyzické osoby hrazený plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění v rámci komplexní lázeňské péče, tedy že tato fyzická osoba je poplatníkem místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Stalo se tak rozsudkem ze dne 25. 11. 2009 č. j. 2 Afs 51/2009-85.

Žalobkyně argumentovala tím, že se v roce 2009 řídila právním názorem vysloveným krajským soudem, se kterým plně souhlasila. Po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu počala od ledna 2010 opětovně místní poplatek od komplexních pacientů vybírat a odvádět správci místního poplatku. Je však přesvědčena, že v roce 2009 postupovala správně, pokud tento místní poplatek od komplexních pacientů důvodně nevybírala, řídíce se názorem krajského soudu. Upozornila, že zdaňovací období pro výběr a odvod místních poplatků je jeden měsíc. Protože však mezi shora citovanými rozsudky krajského soudu a Nejvyššího správního soudu uplynula doba takřka jednoho roku, nelze od žalobkyně rozumně očekávat, že by se jí podařilo místní poplatek od svých klientů vybrat dodatečně. Místní poplatek by tak musela odvést ze svých zdrojů. Tento fakt však správní orgány vůbec nezohlednily.

Zcela tak pominuly otázku, zda doměněním místního poplatku nebyla porušena práva žalobkyně na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny základních práv a svobod, vyplývající z čl. 1 Ústavy a čl. 4 a 11 Listiny základních práv a svobod.

Žalobkyně spatřuje porušení svého práva na spravedlivý proces a na ochranu své dobré víry v porušení svého legitimního očekávání při rozhodování orgánů státní moci. Považuje za nepřípustné, aby jeden orgán státní moci vyslovil určitý právní názor a adresát jeho rozhodnutí se jím řídil v očekávání, že takto je nastavena rozhodovací praxe, a následně byl tento adresát za tento svůj postoj postihován. V souvislosti s tím žalobkyně odmítala, že by mohla rozpoznat zjevnou nesprávnost rozhodnutí krajského soudu, neboť se jevil jako opodstatněný. Vycházela z všeobecně přijímaného principu, že rozhodnutí orgánů veřejné moci jsou nadána presumpcí své správnosti. Uvedený názor podpořila odkazy na judikaturu Ústavního soudu.

Nerespektovat názor krajského soudu by dle žalobkyně vedlo ke ztrátě dobré pověsti a k ekonomickým ztrátám. Mohla rozumně očekávat, že krajský soud by v obdobných případech rozhodoval stejně. Není po ní naopak možné požadovat, aby předjímala, zda bude podána ve věci kasační stížnost a jaký bude její výsledek. Vyslovení jiného právního názoru soudním orgánem výše postaveným přišlo po uplynutí času, který je v poměrech místních poplatků příliš dlouhý.

Žalobkyně názor Nejvyššího správního soudu sice respektuje, ale nesouhlasí s ním. Proto v žalobě žádala jeho revizi. Navrhovala posoudit, z jakého důvodu by měla být odlišována zdravotní péče v nemocnicích a zdravotní péče v lázeňských zařízeních. Obě zařízení jsou považována za zařízení zdravotnická a obě poskytují mnohdy totožnou péči, která je proplácena z veřejného zdravotního pojištění. Názor vyslovený krajským soudem, tedy že úplatou nutno rozumět toliko úplatu od ubytované osoby, nikoliv financování zdravotní pojišťovnou, proto považovala nadále za správný. To podporuje i jazykový výklad ustanovení § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích.

Žalobkyně vyjádřila názor, že Nejvyšší správní soud mohl být veden ve své argumentaci spíše hledisky fiskálními a potřebou zajistit stabilizaci obecních rozpočtů než argumentací ryze právní. Žalobkyní namítané porovnání lázeňských a ostatních zdravotnických zařízení odmítl nepřezkoumatelným tvrzením o absurditě tohoto porovnání, aniž ovšem uvedl, v čem tuto absurditu spatřuje.

Žalobkyně dále namítla, že po vynesení citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu nastala nová skutečnost, a to přijetí zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Ten v ustanovení § 5 odst. 2 písm. f) řadí mezi druhy zdravotní péče i péči léčebně rehabilitační. Pokud je tato léčebně rehabilitační péče poskytována v lázeňském zařízení, jedná se o lázeňskou léčebně rehabilitační péči. Dle žalobkyně

není odůvodněné, aby v jednom případě léčebně rehabilitační péče a pobyt pacienta ve zdravotnickém zařízení místnímu poplatku nepodléhal a ve druhém případě podléhal jen proto, že se jedná o lázeňské zařízení.

Odkázala rovněž na zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, podle jehož § 51 odst. 1 písm. g) a § 58 jsou od daně z přidané hodnoty osvobozeny zdravotní služby. Pojem zdravotní služba vymazuje § 2 odst. 2 zákona o zdravotních službách. Jedním z druhů zdravotní služby je i poskytování zdravotní péče. Do množiny zdravotní péče patří i péče léčebně rehabilitační, včetně lázeňské péče léčebně rehabilitační.

Žalobkyně v souvislosti s tím opakovaně vyjádřila názor, že nevidí důvod pro rozlišování lázeňského zařízení od ostatních zdravotnických zařízení, když všechna tato zařízení poskytují stejné služby shodnému okruhu pacientů se shodnými zdravotními omezeními a obtížemi.

Druhá námitka směřoval k problematice tzv. bezmocných pacientů. Žalobkyně nesouhlasila se závěrem a stanoviskem žalovaného, že za bezmocnou lze považovat osobu toliko do 39. dne po operaci – totální endoprotéze. Připomněla, že právě tito pacienti tvoří převážnou většinu bezmocných pacientů. Závěr žalovaného přitom podle ní není podložen žádnými provedenými důkazy. Ani z posouzení doc. MUDr. K., na které se žalovaný odvolává, nevypývá, že by osoba nemohla být bezmocnou i po uplynutí 39. dne po operaci. Žalovaný měl zcela pominout, že na každého pacienta je třeba pohlížet individuálně. Proto nelze stanovit žádnou absolutní hranici bezmocnosti.

Žalovaný dle žalobkyně na jednu stranu přiznává, že bezmocnost je oprávněně posoudit lázeňský lékař, na druhou stranu k tomuto vyjádření odmítá přihlížet. Skutečnost, že osoba po operaci totální endoprotézy může být bezmocná i po 39. dnu od operace, plyne i z vyjádření doc. MUDr. T., kterým se však žalovaný vůbec nezabýval. Dle žalobkyně by v otázce posouzení bezmocnosti pacienta měla být největší váha přiznána právě vyjádření lázeňského lékaře, jehož názor se opírá o znalost zdravotní dokumentace a zdravotního stavu každého konkrétního pacienta.

Rozhodnutí žalovaného ve vztahu k bezmocným pacientům proto považovala za nepřezkoumatelné. Závěr žalovaného o tom, že pacient může být bezmocný pouze po část svého pobytu v lázeňském zařízení, považovala za rozporný se smyslem a účelem lázeňské péče. Zdůraznila, že pacientům po shora uvedené operaci je lázeňská péče proplácena zdravotními pojišťovnami i v případě, že pacient nastoupí později, než 7. den po operaci. Jistě by ji neproplácely, pokud by se jednalo péči zbytnou, nemající již na zdravotní stav pacienta žádný vliv.

Žalobkyně proto navrhla, aby krajský soud zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak jemu předcházející platební výměr obecního úřadu.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

K žalobě podal žalovaný vyjádření. Dle jeho názoru postupovala žalobkyně nesprávně, pokud přestala jako jediný lázeňský subjekt v České republice místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt u komplexních pacientů vybírat. Přes existenci pravomocného rozsudku krajského soudu jí muselo být zřejmé, že může být proti němu podán opravný prostředek, tedy kasační stížnost. Oporou pro postup žalobkyně nemohlo být ani odborné vyjádření doc. MUDr. M.. Nerespektování rozsudku krajského soudu nemohlo žalobkyni přivodit ani ztrátu dobré pověsti či ekonomické ztráty. Nevybíráním místního poplatku byla naopak po celý rok 2009 vůči ostatním lázeňským zařízením zvýhodněna. Žalobkyně tak postupovala výlučně na vlastní riziko, aniž by vyčkala rozhodnutí o kasační stížnosti. Navíc ze strany soudů nedošlo k žádným časovým prodlevám. Pokud se žalobkyně odvolává na judikaturu Ústavního soudu, jedná se dle žalovaného o z kontextu vytržené citace, které pro podporu jejího názoru nelze využít. Jednání žalobkyně tak dle žalovaného rozhodně nelze považovat za omluvitelné.

K otázce bezmocných pacientů uvedl, že nelze souhlasit s námitkou, že je třeba na každého pacienta nahlížet individuálně. Je totiž nereálné, aby byl v případě sporu každý takový pacient přezkoumáván správními orgány v rámci dokazování zvlášť. Žalovaný proto považoval za nutné stanovit pevné kritérium. Učinil tak na základě zdravotního posouzení MUDr. K. a doc. MUDr. K. s tím, že přihlédl zejména k závěrům MUDr. K., které jsou pro pacienty (a potažmo pro žalobkyni) výhodnější. Z uvedených posouzení vyplývá, že do 39. dne po operaci totální endoprotézy tráví pacient zpočátku svůj pobyt v budově lázní, později pak není vyloučen opatrný pohyb v areálu lázní, zejména v lázeňském parku. Maximální doba pooperační rehabilitace pacienta je 39 dnů po lékařském zákroku. Po té je již pobyt pacienta v lázních jen rekonvalescencí. Podle žalovaného si lze stěžít představit pacienta, který by nastoupil do lázní třeba dva měsíce po operaci a který by nebyl schopen pohybu mimo areál lázní. Tím však již dojde k amortizaci veřejných statků obce.

IV. Jednání soudu

Při jednání soudu dne 18. 6. 2013 setrvali účastníci sporu na svých stanoviscích a procesních návrzích.

Předseda představenstva žalobkyně uvedl, že operace totální endoprotézy se často provádí i v případech, kdy je zřejmé, že pacient už s největší pravděpodobností chodit nebude, ale významně se mu tím uleví od bolestí. Takový pacient může nastoupit do lázní i půl roku po operaci, ale přesto bude naplňovat znaky bezmocnosti, nebude moci chodit mimo areál lázní. Dále uvedl, že otázku bezmocnosti posuzuje v průběhu pobytu pacienta v lázních lázeňský lékař. Za bezmocného je považován ten, kdo nemůže opustit areál lázní, tedy pavilony a lázeňský park. Ke kontrole pacientů dochází ze strany lázeňského lékaře minimálně

1x týdně. Sdělil, že informace o bezmocnosti pacienta v jeho zdravotnické dokumentaci jsou ochotni předkládat správním orgánům za podmínky, že nebudou narušena práva na ochranu osobních údajů pacientů. V současné době přechází žalobkyně na praxi, kdyby otázku bezmocnosti u pacienta prokazuje ve vztahu ke správním orgánům předložením potvrzení lázeňského lékaře, z něhož plyne, u kterých pacientů a v jakém období shledal bezmocnost.

Pověřený pracovník žalovaného namítl, že žalovaným stanovené kritérium 39. dne po operaci v sobě postihuje drtivou většinu případů, samozřejmě nelze vyloučit i určité výjimky.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

A. K problematice tzv. komplexních pacientů

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích vymezuje okruh poplatníků poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Dle něho poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu.

Mezi žalobkyní a žalovaným vznikl spor o výklad pojmu „za úplatu“. Dle názoru žalobkyně se pobytem za úplatu nemůže rozumět pobyt plně hrazený z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Žalovaný je naopak toho názoru, že i na takto hrazený pobyt je nutno nahlížet jako na pobyt úplatný.

Jak žalobkyně uvedla v žalobě, uvedeným právním problémem se již v minulosti soudy ve správním soudnictví zabývaly. Stalo se tak v řízení vedeném u zdejšího krajského soudu pod sp. zn. 30 Ca 88/2008. Krajský soud tehdy ve svém rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č.j. 30 Ca 88/2008-46, vyslovil právní názor, že pobytem za úhradu dle § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích není pobyt fyzické osoby hrazený plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění v rámci komplexní lázeňské péče a tedy že tato fyzická osoba není poplatníkem místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Nejvyšší správní soud se však v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti tomuto rozsudku s uvedeným názorem krajského soudu neztotožnil a dospěl k závěru opačnému, tedy že pobytem za úplatu dle § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích, je i pobyt fyzické osoby hrazený plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění v rámci komplexní lázeňské péče a tedy že tato fyzická osoba poplatníkem uvedeného místního poplatku je. Jednalo se o jeho rozsudek ze dne 25. 11. 2009, č.j. 2 Afs 51/2009-85; dostupný na www.nssoud.cz.

Uvedené závěry krajského soudu nebyly dosud překonány, a lze na ně proto stále nahlížet jako na aktuální názor na uvedenou problematiku. Z toho důvodu považuje krajský soud za vhodné ocitovat významnou část odůvodnění uvedeného rozhodnutí, aby bylo v úplnosti zřejmé, jaké důvody Nejvyšší správní soud k tomuto závěru vedly. Nejvyšší správní soud konstatoval mimo jiné následující :

„První spornou otázkou je výklad § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích. V něm je stanoveno, že poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu. Z tohoto ustanovení plyne, že poplatková povinnost za daný poplatek vzniká za kumulativního splnění těchto podmínek: 1. poplatníkem je toliko fyzická osoba, 2. pobývající v lázeňských místech a místech soustředěného turistického ruchu, 3. pobyt je přechodný, 4. účelem pobytu je léčení nebo rekreace (zde zákon zakotvuje vyvratitelnou právní domněnku, že osoba pobývajících v inkriminovaných místech se zde zdržuje za tímto účelem a tato osoba nese břemeno tvrzení i břemeno důkazní, aby prokázala opak), 5. jde o pobyt za úplatu. První čtyři podmínky byly v souzeném případě naplněny a strany s touto skutečností nikterak nepolemizují po právní ani skutkové stránce. Sporné je tak naplnění pouze páté z taxativně vypočtených podmínek. V tomto ohledu je nepochybná jen skutková stránka věci. Žalobce, který je jakožto ubytovatel plátcem a ručitelem poplatku (podle § 3 odst. 3 zákona o místních poplatcích poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši vybírá pro obec ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla; tato osoba je plátcem poplatku a za poplatek ručí), od osob po totální endoprotéze, kterým lázeňský pobyt komplexně hradila zdravotní pojišťovna, nevybíral poplatek za lázeňský pobyt a následně jej ani neodváděl obci. Sporný je tak toliko právní výklad páté z vypočtených podmínek (výraz za úplatu).

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt je i v mezinárodních poměrech tradičním místním poplatkem. V České republice je nástupcem dřívějšího tzv. lázeňského poplatku. Jeho účelem je především úhrada některých zvýšených nákladů dotčených obcí spojených se soustředěným turistickým ruchem (viz blíže Kadečka, S.: Zákon o místních poplatcích a předpisy související. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 39-40). Účel řečeného poplatku definuje shodně i ostatní odborná literatura. Význam tohoto poplatku je spojen se zvýšenými náklady na udržování a rozvíjení služeb a zařízení, která jsou zřizována především pro návštěvníky těchto míst, pro jejich potřebu a užívání. Návštěvníci tak prostřednictvím tohoto poplatku přispívají obci na s tím spojené zvýšené náklady (viz Jirásková, Z., Šneberková, A.: Místní poplatky v praxi. 3. vyd. Praha: Polygon, 2004, s. 26; obdobně též Pelc, V.: Místní poplatky. Úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami. 3. vyd. Praha: Linde, s. 75).

Smyslem soustavy místních poplatků se zdejší soud rovněž zabýval ve svém rozsudku ze dne 23. 1. 2008, č. j. 2 Afs 107/2007 -168, publ. pod č. 1545/2008 Sb.

NSS. V něm se konstatuje, že „poplatky lze obecně vymezit jako jeden z veřejnoprávních příjmů, které veřejnoprávní subjekty ukládají jednotlivcům takovým způsobem, aby se jimi alespoň částečně kryly náklady spojené s činnostmi, vyvolané činnostmi těchto jednotlivců. Jak přesvědčivě vyložil K. Engliš (Finanční věda, Fr. Borový v Brně, 1929, str. 74 a násl.), poplatky i daně jsou autoritativně stanovené příspěvky podřízených hospodářství, 'avšak daně pouze se zřetelem k únosnosti, poplatky též se zřetelem k individuálnímu prospěchu.' Proto také 'vrchní účel poplatků není nikdy výnos.' podobně M. Bakeš konstatuje (M. Bakeš a kol., Finanční právo, 3. vyd., C. H. Beck, 2003, str. 87), že 'zatímco daně jsou většinou platby neekvivalentní, za které není poskytována přímá protihodnota, a zároveň platby, které mívají spíše periodický charakter, jsou poplatky většinou vybírány jednorázově, a to v souvislosti s nějakým protiplněním ze strany státu či jeho orgánů, kraje, obce apod. Mají tedy většinou povahu určitého ekvivalentu za poskytnutí služby, vydání povolení, rozhodnutí soudu apod. '(...) Jejich smyslem totiž není naplnění veřejného rozpočtu, nýbrž nastolení jakési (byť i zcela abstraktně pojaté) reciprocity mezi poplatkem a mezi činnostmi orgánů veřejné správy (princip ekvivalence).“

Jakkoli jsou místní poplatky (z hlediska rozpočtové skladby) svou povahou daňovými výnosy, nelze přehlédnout jejich specifickou povahu. Oproti daním v užším smyslu je u nich více akcentována funkce regulační; funkce fiskální pak primárně směřuje alespoň k částečné kompenzaci (ve vztahu k turistu např. zvýšená dopravní zátěž, problematika odpadů, zásobování apod.). Rovněž tak jde o zdroj, který obci může sloužit ke zvelebování zařízení sloužících turistům a lázeňským hostům. Turisticky atraktivními či lázeňskými místy mohou být velmi často obce malé, jejichž příjmy plynoucí z rozpočtového určení daní nebudou stačit na zajišťování potřeb a pohodlí turistů. Ustanovení § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), navíc v tomto smyslu favorizuje obce větší. Proto je příjem turisticky přitažlivých obcí a lázeňských míst posílen tím, že mohou vybírat předmětný poplatek. Je v souladu se smyslem a účelem tohoto poplatku, jak byl vyložen shora, aby jeho poplatníky byli i ti, kteří dlí v lázeňských místech na základě komplexní lázeňské péče, plně hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Není totiž důvodu takové osoby z hlediska významu uvedeného poplatku v soustavě místních poplatků žádným způsobem upřednostňovat. I tito lázeňští hosté zatěžují ve stejné míře veřejné vybavení obce a spotřebovávají primárně turistům určené veřejné statky a služby. V rámci skupiny osob, které v lázeňských místech a místech soustředěného turistického ruchu pobývají na základě veřejného zdravotního pojištění, existuje jistě podmnožina těch, kteří pro svůj zdravotní stav přechodně či trvale nejsou s to některé statky hrazené z obecních zdrojů konzumovat či si je nejsou s to plně využívat, a proto v tomto smyslu obecní rozpočet nezatěžují. Na ně ovšem pamatuje ustanovení § 3 odst. 2 zákona o místních poplatcích, které mj. vypočítává okruh těch, kteří nepodléhají poplatku pro svůj zdravotní stav. Vedle takto indisponovaných osob obsahuje výluka podle § 3 odst. 2 také okruh osob, které poplatku nepodléhají toliko z důvodů sociální solidarity (jde tedy o osoby, které na rozdíl od zdravotně nemohoucích, jsou schopny obci

hrazené služby čerpat, avšak jsou vyňaty pro svůj sociální status – zejm. jde o děti do 18 let věku, vojáky, osoby starší 70 let, doprovod zdravotně postižených apod.). Není však důvodu, aby do skupiny sociálně slabých byli plošně zahrnuti všichni ti, kteří v inkriminovaných místech přebývají z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Takovýto postup by nebyl sdostatek diferencující (neboť by osvobodil i osoby, pro něž nebude problematické poplatek uhradit), a tedy v konečném důsledku by byl asociální (jelikož by v systému nebyl kumulován dostatečný počet prostředků umožňující solidaritu se skutečně sociálně slabšími).

Na základě shora provedených úvah, pramenících z účelu místního poplatku, zdejší soud dospívá k závěru, že stěžovatelem provedený výklad tomuto účelu odpovídá více než výklad provedený krajským soudem. Úplatu (jak o ní hovoří § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích) je třeba vykládat objektivně (bez ohledu na subjekt, který ji hradí), tedy tak, že ji nemusí uhradit sám žalovaný (ostatně taková podmínka v zákoně o místních poplatcích stanovena není). Uplatnost toliko znamená, že ubytovatel neposkytuje své služby zdarma, ale přijme za ně (např. od zdravotní pojišťovny, osoby, která ubytovanému poskytuje dar apod.) protiplnění. Krajský soud mylně vychází také z toho, že pokud by pod podmínku úplatnosti pobytu nespadal pobyt hrazený z prostředků veřejného zdravotního pojištění, pak by tato podmínka v zákoně ztrácela smysl, neboť by reálně nedopadala na žádné situace, a tedy nemusela by být v normě vůbec obsažena. Krajský soud opomíjí např. situace, kdy je fyzická osoba za účelem rekreace přechodně v místě soustředěného turistického ruchu např. u příbuzných. V takovém případě naplňuje čtyři podmínky, pátou, tu spočívající v úplatnosti pobytu, nenaplňuje. Tato podmínka sama o sobě má tedy i při výkladu, který předestřel stěžovatel, diferencující účinky. Úplatnost pobytu je proto nutno vztáhnout především k ubytovateli – právě ten musí přijímat úplatu (od kohokoliv) za ubytované. Plátcem uvedeného poplatku tedy mají být ti, kteří ubytování poskytují na komerční bázi.

Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že i pobyt hrazený plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění je pobytem úplatným, a tedy má být vybírán poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt. Nutno ovšem dodat, že takovýto výklad není z hlediska teorie práva výkladem autentickým, jak se stěžovatel snažil tvrdit. Autentickým výkladem je podle literatury (např. Večeřa, M., Dostálová, J., Harvánek, J., Houbová, D.: Základy teorie práva. Brno: Masarykova univerzita, 2004, s. 65) takový výklad, který podává ten orgán veřejné moci, který vydal předpis, jehož součástí je vykládaná právní norma. Autentický výklad může být součástí pramene práva, který orgán veřejné moci vydal, a to např. v podobě definice obsažené v zákoně. Jen v takovém případě je obecně právně závazný. V daném případě jde o výklad ustanovení zákona, který vydal orgán moci zákonodárné (konkrétně Česká národní rada). Ve spise založené stanovisko Ministerstva financí (odpověď na dotaz) tak nemůže obsahovat autentický výklad, neboť jej neprovádí orgán, který předpis vydal. Uvedená interpretace je právně závazná proto, že ji právě provedl soud, nikoliv však proto, že ji zastávají (byť ústřední) správní orgány. Jak zdejší soud uvedl ve svém rozhodnutí ze dne 15. 4. 2009, č. j. 2 Afs 62/2008 -72, www.nssoud.cz,

„interpretace práva provedená orgány moci výkonné nemůže být nikterak závazná pro rozhodování soudů ve správním soudnictví, pod jehož kontrolou se tato jejich činnost ostatně nachází“.

Nejvyšší správní soud má za to, že nastíněný výklad není ani v rozporu se zásadou „v pochybnostech mírněji“. Za prvé výklad nastíněný shora zdejší soud považuje za natolik zřetelný a souladný s účelem a smyslem daného poplatku, že ani k pochybnostem nedochází, za druhé – i v případě připuštění pochyb, je třeba vážit nejen pozici poplatníků, ale i pozici obcí. Obce jsou základním územním společenstvím občanů s právem na samosprávu (čl. 99, čl. 100 odst. 1 Ústavy) s vlastním majetkem a hospodařícím podle vlastního rozpočtu (čl. 101 odst. 3 Ústavy). Právní názor krajského soudu by ovšem mezi nimi vytvořil nerovnost vyplývající z toho, že v některých obcích existují lázeňská zařízení specializující se právě na případy, jejichž léčba je hrazena z prostředků veřejného zdravotního pojištění, zatímco v jiných jsou lázně zaměřené primárně na ryze „komerční“ pacienty. Přestože obě skupiny lázeňských hostů zatěžují z obecních peněz hrazené statky stejně, obec s převahou osob, kterým pobyt hradí zdravotní pojišťovna, by nemohla tyto statky platit z prostředků získaných výběrem příslušných místních poplatků, ale z jiných zdrojů, čímž by jí (ve srovnání s obcí, kde pacienti pobývají na komerční bázi) chyběly prostředky pro jiné účely.

Úhradu místního poplatku nelze přirovnávat k platbě za zdravotní péči (natož ji s ní zaměňovat). Poplatková povinnost s touto péčí nemá bezprostřední souvislost, její účel a význam je zcela jiný a v obou případech je systém realizován na jiné úrovni. Zatímco totiž veřejné zdravotní pojištění má etatistický charakter s významnými prvky sociální solidarity, místní poplatky, jak plyne přímo z jejich názvu, jsou výrazně lokálního charakteru. Stát by přitom neměl přenášet důsledky plynoucí z uvedeného systému, jehož je zastřešovatelem, na obce (ty přitom mohou samy případně úlevy či osvobození od poplatkové povinnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích).

Pokud jde o argumentaci žalobce, že přijmeme-li výklad stěžovatele, tak budou muset poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt hradit i pacienti v nemocnicích, nelze se s ní ztotožnit. Pobyt v nemocnici není jistě pobytem lázeňským či rekreačním, za nějž jediné má být poplatek odveden. Proto je třeba použít argumentum reductionis ad absurdum. Vede-li totiž výklad ke zjevně nepřijatelnému (absurdnímu) závěru, pak je třeba jej vyloučit. V tomto duchu tak je nezbytno vyložit podmínku spočívající v účelu pobytu, jímž má být – slovy zákona – léčení nebo rekreace. Jde-li o poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, pak jsou poplatníky toliko ti, kteří jsou v uvedených místech za rekreaci nebo lázeňským léčením (ačkoliv přídomek „lázeňský“ ve vztahu k podstatnému jménu „léčení“ zákon výslovně neužívá, je nezbytné jej takto vyložit, neboť to vychází z podstaty tohoto poplatku a navíc eliminuje žalobcem naznačené absurdní závěry). Pobyt v nemocnici má účel zcela jiný, proto osoby dlící v nemocnicích řečený poplatek neplatí.“

Krajský soud je uvedenými právními závěry vázán a jak už uvedl shora, neshledal nejmenšího důvodu se od nich odklonit. Pokud tedy je o tu část této žalobní námitky, v níž žalobkyně napadá správnost těchto právních závěrů, odkazuje krajský soud na shora uvedené důvody, jimiž Nejvyšší správní soud tyto právní závěry podpořil. Krajský soud dodává, že dle jeho názoru uvedenou právní argumentaci (a to i ve vztahu k žalobkyní namítanému nesprávnému porovnání lázeňských zařízení a zdravotnických zařízení) nemůže nijak ovlivnit ani znění v mezidobí přijatého zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ani žalobkyní citovaná pasáž zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Hlavní část této žalobní námitky však spočívala v tvrzení žalobkyně, že v roce 2009 postupovala při výběru místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt na základě právního názoru vysloveného krajským soudem v jeho shora citovaném rozsudku, neboť ten se jevil jako opodstatněný a nebylo možno shledat jeho zjevnou nesprávnost. Dle žalobkyně bylo možno očekávat, že tento orgán by rozhodoval v podobných sporech shodně a naopak nemohla předjímat, zda bude podána ve věci kasační stížnost a jaký bude její výsledek. Argumentovala tedy zejména porušením svého legitimního očekávání při rozhodování orgánů státní moci, v čemž spatřovala porušení práva na spravedlivý proces a na ochranu své dobré víry.

Tomuto názoru nemohl dát krajský soud za pravdu. Pokud je mu známo, byl soudní spor vedený u něj pod sp. zn. 30 Ca 88/2008 prvním sporem, v němž se soudy ve správním soudnictví vyjádřily k otázce, zda pobytem „za úplatu“ ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona o místních poplatcích je i pobyt plně hrazený z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Tato problematika do té doby soudní judikaturou řešena nebyla. Důkazem toho je skutečnost, že jak krajský soud, tak následně Nejvyšší správní soud, vypracovaly ke svým rozhodnutím rovněž návrhy právních vět, přičemž ta Nejvyššího správního soudu se objevila i ve Sbírce jeho rozhodnutí (Sb. NSS 1987/2010).

Rozhodnutí krajského soudu tedy rozhodně nebylo projevem ustálené rozhodovací činnosti soudů, ale naopak prvním soudním rozhodnutím vyjadřujícím se k dané problematice. Proti rozsudku krajského soudu byla podána žalovaným kasační stížnost, v níž s názorem krajského soudu polemizoval. O skutečnosti podání kasační stížnosti, jakož i o jejím obsahu, byla žalobkyně informována. Pokud dnes žalobkyně argumentuje tím, že se rozhodla v roce 2009 postupovat při výběru místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt tak, že jej v duchu právního názoru krajského soudu nevybírala od pacientů, jejichž pobyt byl plně hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění, jednalo se o rozhodnutí, které nemohlo být v žádném případě podloženo dobrou vírou a legitimním očekáváním v konstantní rozhodovací praxi orgánů státní moci. Naopak. Žalobkyně si musela být vědoma, že se jedná o problematiku dosud neřešenou a že výsledek řízení o kasační stížnosti nelze předvídat, protože Nejvyšší správní soud se k dané problematice do té doby žádnou formou nevyjádřil. Nebyl tedy nejmenší důvod si myslet, že se Nejvyšší

správní soud s právním názorem krajského soudu rozhodně ztotožní. Se stejnou mírou pravděpodobnosti byla naopak možno očekávat, že bude názoru jiného.

Lze pochopit, že žalobkyně postupovala shora uvedeným způsobem, neboť právní názor krajského soudu se s jejím právním názorem na vybírání místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt u daných osob shodoval, a proto jí i vyhovoval, neboť dával její dosavadní praxi za pravdu, ovšem to jí v žádném případě nezbavuje vlastní odpovědnosti za takové rozhodnutí. Nemohla totiž na základě žádných skutečností předpokládat a už vůbec ne si být jistá, že Nejvyšší správní soud jako soud vyšší instance zaujme ve věci stejný postoj jako soud krajský. Nebyla tedy v dobré víře (podpořené konstantní rozhodovací činností soudů ohledně dané problematiky), že právní názor krajského soudu k dané problematice je obecně vnímán jako názor správný a nemohla tedy ani legitimně očekávat, že jej Nejvyšší správní soud s vysokou mírou pravděpodobnosti podpoří. Jednalo se o její rozhodnutí, u něhož si mohla, a proto i měla, být vědoma všech rizik, které z něho vyplývaly. Tedy i toho, že konečný náhled soudní instance vyššího stupně rozhodující o oprávněném prostředku proti rozhodnutí krajského soudu na danou právní problematiku může být odlišný a že se tak její postup při vybírání místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt může ukázat chybným a to se všemi důsledky z toho plynoucími. Toto riziko podstoupila žalobkyně zcela dobrovolně a svobodně. Svoji odpovědnost za toto rozhodnutí tak nemůže dnes přenášet na někoho jiného.

Uvedená skutková situace daného případu se tak zcela odlišuje od skutkových situací těch případů, na které žalobkyně v žalobě upozornila a které byly řešeny jí citovanými nálezy Ústavního soudu. Skutkový stav ani jedné z těchto věcí není ve shodě se skutkovým stavem této věci, tak jak byl shora krajským soudem popsán. Závěry uvedené judikatury Ústavního soudu vztahující se zejména k problematice dobré víry a legitimního očekávání účastníků řízení v rozhodovací činnosti orgánů veřejné moci tak na daný případ aplikovat nelze.

Krajský soud se proto s ohledem na shora uvedené nemohl ztotožnit s žádným z žalobkyní nastíněných aspektů této žalobní námitky, a neshledal ji proto důvodnou.

B. K problematice tzv. bezmocných pacientů

Uvedená problematika se týká výkladu pojmu „osoba bezmocná“ použitým v § 3 odst. 2 písm. a) zákona o místních poplatcích. Dle tohoto ustanovení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci.

Předně krajský soud konstatuje, že rovněž k výkladu tohoto pojmu se již vyjádřil částečně Nejvyšší správní soud v odůvodnění svého shora citovaného rozsudku. Krajský soud z něj vyjímá tuto pasáž :

„Nejvyšší správní soud se tak musí zabývat otázkou, zda osoby, od nichž žalobce nevybral poplatek, nepodléhaly poplatku pro některý z důvodů vymezených v § 3 odst. 2 zákona o místních poplatcích. Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel v tomto směru nezjistil v úplnosti skutkový stav. Podle § 3 odst. 2 písm. a) zákona o místních poplatcích poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci. Žalobce považoval osoby po operaci totální endoprotézy za osoby bezmocné ve smyslu citovaného ustanovení a uváděl, že se neobejdou bez pomoci lázeňského personálu. Proto k odvolání žalobce přiložil dvě posouzení zdravotního stavu pacientů po operaci velkých kloubů s použitím umělé kloubní náhrady s ohledem na stupeň jejich závislosti na pomoci jiné fyzické osoby od dvou odborníků z oboru ortopedie. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný vyšel z toho, že za osoby bezmocné ve smyslu zákona o místních poplatcích mají být považovány bez dalšího osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu § 7 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, (přechodné ustanovení – § 120 odst. 2 – k tomuto zákonu uvádí, že osoby, kterým ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona náleželo zvýšení důchodu pro bezmocnost podle dosavadních právních předpisů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby), dále pak do lázní vysílané osoby, které předloží posouzení lékaře se závěrem o jejich bezmocnosti.

S výše nastíněným závěrem žalovaného se zdejší soud ztotožňuje, neboť zákonem o místních poplatcích užívaný pojem osoby bezmocné není tímto zákonem definován. Sociální zákonodárství jej užívalo v souvislosti se zvýšením důchodu pro bezmocnost, nicméně nejednalo se o všeobjímající a takřka do všech (či vícero) právních odvětví zasahující institut (k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, in nalus.usoud.cz, v němž tento soud naopak celému právnímu řádu společné instituty definuje). Podpůrně lze argumentovat také tím, že zatímco k pojmu osoby bezmocné nesměřuje v zákoně o místních poplatcích žádná poznámka pod čarou odkazující na předpisy sociálního charakteru, hned k dalšímu užitému pojmu (osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod) je přidán dodatek podle zvláštního právního předpisu, přičemž poznámka pod čarou ukazuje k § 86 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. Dalším pomocným argumentem je i to, že zatímco zákonodárce terminologii používající pojem bezmocnost v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, opustil, v zákoně o místních poplatcích použitý pojem osoby bezmocné ponechal. Navíc je třeba vyjít i ze shora definovaného účelu místního poplatku - osoby bezmocné totiž nejsou s to srovnatelně amortizovat veřejné statky určené rekreantům a lázeňským hostům; je přitom z tohoto hlediska lhostejné, zda jde o osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (jak uvádí zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) - z

hlediska zákona o místních poplatcích postačí bezmocnost krátkodobá, trvající právě po dobu pobytu v lázních či místě soustředěného turistického ruchu. V obou předložených posudcích lékařů z oboru ortopedie se přitom uvádí, že i při úspěšné léčbě nejsou pacienti na konci lázeňského pobytu soběstační. K těmto k odvolání přiloženým posudkům se ovšem žalovaný ve svém rozhodnutí vůbec nevyjádřil (a v této otázce vyšel toliko z údajů na webových stránkách žalobce, kde bylo uvedeno, že dotyčné osoby mají být v sebeobsluze soběstačné). V takovém případě je ale třeba přiklonit se k závěru Krajského soudu v Hradci Králové, že rozhodnutí žalovaného trpí nepřezkoumatelností, přičemž tuto vadu nelze zhojit tím, že se s uvedenými posudky snaží stěžovatel vypořádat v kasační stížnosti.“

Ve světle citovaného právního závěru žalovaný správně korigoval názor obecního úřadu, když uvedl, že bezmocnost není možné ztotožnit se závislostí na pomoci jiné fyzické osoby, jak vymezuje zákon o sociálních službách, a že pojem bezmocnost je pojmem širším. Správně poukázal na skutečnost, že u žalobkyně mohou být ubytovány i osoby bezmocné krátkodobě, které však nutno rovněž považovat za osoby bezmocné ve smyslu § 3 odst. 2 písm. a) zákona o místních poplatcích.

Žalovaný se však následně pokusil stanovit u osob po operaci totální endoprotézy časový úsek počítaný ode dne operace, po jehož uplynutí již nelze na tuto osobu pohlížet jako na osobu bezmocnou. Vyšel z vyjádření doc. MUDr. K. a zejména z vyjádření MUDr. K., která vyhodnotil tak, že z jejich obsahu je možno dospět k závěru, že do 39. dne po operaci totální endoprotézy tráví pacient zpočátku svůj pobyt v budově lázní, později pak není vyloučen opatrný pohyb v areálu lázní, zejména v lázeňském parku. Maximální doba pooperační rehabilitace pacienta je tak dle žalovaného 39 dnů po lékařském zákroku, po té je již pobyt pacienta v lázních již jen rekonvalescencí.

Takový postup ovšem považuje krajský soud za nesprávný. Dle jeho názoru není možné omezit dobu trvání bezmocnosti osoby takto paušálním způsobem, tedy stanovením časového úseku od operace totální endoprotézy, po jehož uplynutí by každý pacient ztratil bez dalšího statut osoby bezmocné.

Posouzení toho, zda ten který pacient naplňuje kritéria osoby bezmocné (ta byla nastíněna shora citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu a jak je z obsahu napadeného rozhodnutí i žaloby zřejmé, byla oběma stranami sporu respektována) je záležitostí ryze individuální, tedy je při něm nutno zohlednit zejména konkrétní zdravotní stav daného pacienta. Hranice 39. dne po operaci stanovená žalovaným, po níž by již nebylo lze žádného pacienta považovat za bezmocného, nemá oporu v žádném z důkazů provedených ve správním řízení. Z obsahu uvedených odborných vyjádření rozhodně nelze dovodit, že by skutečně zdravotní stav každé osoby po operaci totální endoprotézy byl po uplynutí 39. dne od operace takový, že by vylučoval bezmocnost. Z těchto důkazů lze dovodit pouze to, že po uplynutí této doby léčby je již u většiny pacientů jejich zdravotní stav takový, že na

ně nelze pohlížet jako na osoby bezmocné. Z obou vyjádření lze naopak vysledovat nutnost individuálního přístupu při posuzování této otázky.

Tento fakt se potvrdil i při jednání ve věci, kdy žalobkyně argumentovala tím, že u některých pacientů se k operaci totální endoprotézy přistupuje pouze z důvodů zmírnění bolestí, i když je zřejmé, že operovaná osoba již nikdy chodit nebude. Taková osoba pak může nastoupit do lázní třeba i půl roku po operaci, ale přesto bude naplňovat znaky bezmocnosti, protože se nebude moci pohybovat mimo lázeňský areál.

Této argumentaci musel krajský soud přisvědčit. Právě na takových případech je vidět, že stanovení jednotného časového úseku ode dne operace totální endoprotézy, po jehož uplynutí by skutečně každá operovaná osoba najisto nesplňovala kritéria osoby bezmocné, není možné. Ostatně i žalovaný při jednání soudu připustil, že nelze vyloučit určité výjimky, trval však na tom, že doba 39 dnů postihuje drtivou většinu případů. Ano, to je s největší pravděpodobností možné, ale takový výklad pojmu osoba bezmocná by zcela vědomě nastolil situaci, kdy by po uplynutí uvedené lhůty někteří pacienti (přestože by se jednalo o procentuálně malý počet představující spíše výjimečné situace) podléhali poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, přestože by jinak naplňovali všechny znaky osoby bezmocné. Takový výklad předmětného právního pojmu považuje krajský soud za nezákonný a nemůže se k němu přihlásit.

Jak žalovaný, tak i žalobkyně, vycházeli z toho, že tím, kdo je kompetentní se vyjádřit a posoudit zdravotní stav každého pacienta, včetně jeho krátkodobé bezmocnosti, je lázeňský lékař. Proti tomuto závěru nemá krajský soud připomínek. Jak uvedla žalobkyně při jednání soudu, je to totiž právě lázeňský lékař, který pravidelně monitoruje zdravotní stav každého pacienta a který může zcela přesně stanovit, od kterého okamžiku již není možno na pacienta hledět jako na bezmocného.

Žalobkyně ohledně nutnosti stanovit maximální lhůtu pro trvání krátkodobé bezmocnosti argumentovala tím, že je nereálné, aby správní orgány posuzovaly bezmocnost individuálně u každého pacienta, neboť by tuto skutečnost musely ověřovat ze zdravotní dokumentace. Dle krajského soudu však takový argument obstát nemůže. Je na správci místního poplatku a daném lázeňském zařízení, aby našli způsob, jakým bude lázeňské zařízení prokazovat správci poplatku, po jakou dobu splňoval pacient kritéria bezmocnosti a po jakou dobu tedy nepodléhal místnímu poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Samozřejmě takový způsob, který bude respektovat práva pacientů na ochranu jejich osobních údajů, včetně údajů o jejich zdravotním stavu.

K tomu, jak by taková forma spolupráce mezi správcem poplatku a žalobkyní měla konkrétně vypadat se krajský soud vyjadřovat nemůže, protože by tím přesáhl rámec tohoto rozhodnutí vymezený rozsahem žalobních námitek. Jistě se ale jedná o

problematiku v praxi řešitelnou, při jejímž řešení se mohou žalobkyně a obecní úřad inspirovat třeba zkušenostmi z činnosti jiných lázeňských zařízení a obecních úřadů coby správců tohoto místního poplatku. Ostatně z vyjádření žalobkyně při jednání soudu, v němž popsala, jakým způsobem dnes prokazuje obecnímu úřadu, kteří pacienti a v jakém období splňovali kritéria bezmocnosti ve smyslu § 3 odst. 2 písm. a) zákona o místních poplatcích, nabyl krajský soud naději, že se již takovou formu spolupráce mezi žalobkyní a obecním úřadem najít podařilo.

Krajský soud tedy ze shora uvedených důvodů shledal právní závěr žalovaného, že dobu bezmocnosti osoby po operaci totální endoprotézy lze stanovit určením její maximální délky bez ohledu na konkrétní zdravotní stav této osoby, za nezákonný.

Protože nápravu této nezákonnosti může provést žalovaný v odvolacím řízení, zrušil krajský soud pouze rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný dle § 78 odst. 5 s. ř. s. právními názory, které krajský soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, vázán.

VI. Náklady řízení

Žalobkyně byla ve věci úspěšná, a proto má nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s.). Jejími důvodně vynaloženými náklady soudního řízení byly zaplacený soudní poplatek v celkové výši 4.000,-- Kč (3.000,- Kč za žalobní návrh, 1.000,- Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě), odměna advokáta a jeho režijní výlohy (viz § 35 odst. 2 s.ř.s.). Ze soudního spisu je zřejmé, že zástupce žalobkyně učinil ve věci 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby) po 2. 100,- Kč a jeden úkon právní služby (účast při jednání soudu) po 3. 100,- Kč (srovnej § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhl. č. 177/1996 Sb., dále § 9 odst. 3 písm.f/ ve spojení s § 7 cit. vyhlášky). Naproti tomu krajský soud neuznal oprávněnou zástupcem žalobkyně účtovanou odměnu za seps návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě učiněného v rámci žaloby ze dne 23. 7. 2012, neboť shora citovaná vyhláška nespécifikuje toto podání jako úkon právní služby, za který by bylo možno odměnu advokáta účtovat. Dále má právo na náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300,-- Kč a jako plátce DPH na povýšení náhrady o DPH ve výši 21 % (§ 23a/ zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii). Proto krajský soud zavázal žalovaného povinností žalobkyni tyto prokázané náklady řízení uhradit k rukám jejího zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 28. června 2013

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu